

(визначені за п'ятьма компонентам розвитку підприємства) та дозволяє розробити перелік необхідних заходів щодо реалізації стратегії розвитку.

Розроблена концептуальна схема дозволяє підвищити якість управлінських рішень в процесі формування стратегій розвитку підприємства.

АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Саприкіна О.М., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства ВП
НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»,
м. Бережани, Україна*

Ринкові умови господарювання негативно вплинули на галузеву структуру сучасних сільськогосподарських підприємств, їх спеціалізацію та концентрацію. Порушення співвідношення рослинницьких і тваринницьких галузей, перехід на виробництво обмеженого асортименту переважно рослинницької продукції стримує стратегію визначення економічно обґрунтованих напрямків подальшого розвитку підприємств, створення тут відповідної матеріально-технологічної бази. В підсумку спрямованість на коротко-, середньострокову кон'юнктуру стримує створення раціонального та збалансованого виробництва, умов розширеного відтворення і не сприяє добробуту селян.

Формування умов сталого та ефективного розвитку галузі тваринництва, адаптація до ринкового середовища товаровиробників і переробних підприємств із досягненням конкурентоспроможних параметрів, які гарантуватимуть ефективність тваринницької галузі, є актуальною проблемою, яка потребує наукового та практичного вирішення [1].

Низький рівень організації виробництва, праці та її оплати, зруйнована матеріально-технічна база, відсутність можливості фінансування з місцевого, регіонального і державного бюджетів і незадовільне фінансове становище багатьох сільськогосподарських товаровиробників обмежують можливості самостійного вирішення проблеми забезпечення конкурентоспроможності тваринницької продукції.

Моніторинг основних показників, які характеризують стан тваринництва Тернопільщини дозволяє зробити висновок про певну стабілізацію та поступове відродження галузі. У 2013 р. в порівнянні з 2012 р. валова продукція тваринництва в області збільшилася на 9,2%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 27,3%, у господарствах населення – на 4,6%.

Сільськогосподарські підприємства Тернопільської області в 2013 р. наростили поголів'я всіх основних видів тварин та птиці крім поголів'я великої рогатої худоби. Чисельність великої рогатої худоби у них зменшилася на 1,6%. Водночас поголів'я птиці збільшилося на 37,5%, свиней – на 29,7%, овець та кіз – на 20,0%, корів – на 4,2%. Серед інших факторів збільшенню поголів'я сприяло покращення роботи щодо відтворення стада свійських тварин [2].

У 2013 р. в порівнянні з 2012р. збільшилися обсяги виробництва всіх видів продукції тваринництва як в сільськогосподарських підприємствах, так і в селянських господарствах (крім вовни). У 2013р. загальне виробництво м'яса (в забійній вазі) становило 47,6 тис. т (на 17,5% більше проти 2012р.), молока – 485,9 тис. т (на 5,7% більше), яєць – 427,7 млн. шт. (на 3,2% більше). Основними виробниками продукції тваринництва в області багато років поспіль залишаються господарства населення, які в 2013р. виробили 76,6% валової продукції галузі, зокрема: 90,0% молока, 64,9% м'яса (в забійній вазі), 58,1% яєць. Однак, у зв'язку з нарощуванням поголів'я худоби та птиці агроформуваннями, сьогодні спостерігається стійка тенденція до поступового зниження частки домогосподарств у виробництві тваринницької продукції. У 2013р. у порівнянні з 2005р. питома вага населення у загальному обсязі її виробництва скоротилася на 14,3 в.п.

Збільшення обсягів виробництва продукції тваринництва зумовлено не лише нарощуванням чисельності худоби та птиці, а й покращенням її продуктивності. Зокрема, середньорічний надій молока від однієї корови, що була на початок 2013 р. у всіх категорій господарств зріс на 214 кг і становив 4287 кг.

Для сільськогосподарських підприємств Тернопільської області виробництво продукції тваринництва вже п'ятий рік поспіль було прибутковим: рівень рентабельності по галузі загалом у 2013 р. становив 7,1% (у 2012 р. – 7,7%) [2].

Підвищення ефективності тваринництва в господарствах області потребує одночасної розробки і обґрунтування структури посівних площ в рослинницькій галузі, а відповідно і системи сівозмін, визначення найбільш

оптимального поєднання галузей з метою ефективного використання землі та створення умов достатньої окупності капіталу.

Відновлення та розвиток тваринництва – це не тільки самоціль аграрного сектора економіки, а й потреба сьогодення, оскільки для збалансованого харчування та підвищення працездатності населення продукти харчування повинні бути високої якості та в широкому асортименті. А це у свою чергу вимагає комплексного відродження тваринницької галузі, для якої необхідні великі кошти для будівництва тваринницьких приміщень, оновлення матеріально-технічної бази, купівлі високопродуктивних тварин та ін.

Список літератури:

1. Ковальова Г.В. Економічна ефективність виробництва продукції тваринництва в сільськогосподарських підприємствах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / Г.В. Ковальова. – Львів: Львівський національний аграрний університет, 2010. – 20 с.

2. Сільське господарство Тернопільської області за 2013 рік: стат. збірник. – Тернопіль: Головне управління статистики у Тернопільській області, 2014. – 216 с.

ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ТА МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

*Турило А.А., к.е.н., доц., доцент кафедри обліку і аудиту
підприємницької діяльності, Криворізький економічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет»,
м. Кривий Ріг, Україна*

Зовнішнє середовище, як складна інтегрована субстанція, постійно знаходиться в процесі змін та коливань сукупності її параметрів. Динамічність і можливість зовнішнього середовища, її амплітуда у часі, суттєво впливають на рівень невизначеності і ризикованості в діяльності всіх суб'єктів господарювання. Такі аспекти зовнішнього впливу зобов'язують підприємства різних галузей шукати дієві засоби щодо забезпечення свого конкурентоспроможного розвитку. Одним із ключових засобів такого розвитку є інновація виробництва, яка потребує свого системного управління.